

Notă informativă

la proiectul Hotărîrii Parlamentului privind modificarea și completarea Hotărîrii Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011 pentru aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului

Strategia Națională de Prevenire și Combatere a Corupției, votată în Decembrie 2004, a fost prima strategie anticorupție a Republicii Moldova și a fost aplicată în perioada dintre anii 2005-2010. În urma unei evaluări a comisiei de implementare a UE, un nou document a fost adoptat în anul 2011: Strategia Națională Anticorupție 2011-2015 (SNA) adoptată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011. Scopul urmărit de SNA este să scadă nivelul corupției în sectorul public și privat din Republica Moldova. Din moment ce Planul de acțiune 2014-2015 este ultimul care are scopul de a pune în aplicare SNA, trebuie menționat faptul că, deși intervalul preconizat al SNA a fost de 5 ani, acesta a fost acoperit de planuri de acțiune aplicabile și eficiente într-un interval de doar 3,5 ani, din cauza întârzierii adoptării planurilor de acțiune și a SNA în sine. Un alt aspect important este că la 25 mai 2012, Parlamentul a adoptat Legea nr.120 privind modificarea și completarea unor acte legislative, prin care a fost reformat C.C.C.E.C, devenind de la 1 octombrie 2012 Centrul Național Anticorupție (C.N.A.), fiind necesară înlocuirea denumirii instituției în Strategia Națională Anticorupție. Această prerogativă este impusă și de Planul Național de Implementare a Acordului de Asociere (aprobat prin Hotărîrea Guvernului 808 din 7 octombrie 2014), la măsura de implementare nr. 29 din titlul II. Dialogul politic și reformele, cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate, care presupune elaborarea și promovarea unui proiect de lege privind ajustarea Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015 la noile prevederi ale cadrului normativ național.

Principalele prevederi, elementele noi, efectul social al realizării prevederilor din proiect

Proiectul de lege introduce modificări cu referire la 6 aspecte, cum ar fi:

- 1) Înlocuirea sintagmei „Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției” (CCCEC) cu noua denumire a instituției după reformarea acesteia: „Centrul Național Anticorupție” (CNA). Completările au drept scop racordarea prevederilor Strategiei Naționale Anticorupție 2011-2015 cu Legea nr.120 privind modificarea și completarea unor acte legislative din 25.05.2012.
- 2) Prelungirea termenului de implementare a Strategiei Naționale Anticorupție 2011-2015 până în anul 2017 și substituirea numărului 2015 cu 2017, în legătură cu adoptarea cu întârziere de 7 luni a Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015 prin Hotărîrea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011, întârzierea cu 2 luni a adoptării Planului de acțiuni pe anii 2012-2013 pentru implementarea SNA prin Hotărîrea Parlamentului nr. 12 din 17.02.2012 și întârzierea cu 5 luni a adoptării Planului de acțiuni pe anii 2014-2015 pentru implementarea SNA prin Hotărîrea Parlamentului nr. 76 din 16.05.2014. Totodată, în cel de-al III-lea Raport de evaluare a implementării Strategiei Naționale

Anticorupție pentru anii 2011 – 2015 (primele 9 luni, 2014), elaborat în cadrul Proiectului „Monitorizarea și contribuția societății civile la politicile anticorupție din Moldova”, de expertul anticorupție al Fundației Est-Europene, este făcută aceeași mențiune cu privire la faptul că deși planurile de acțiuni pentru implementarea SNA 2011-2015 adoptate până acum au cuprins o perioadă de patru ani (2011-2014), în realitate, autoritățile raportoare au avut la dispoziție doar doi ani și cinci luni pentru implementarea acestora.

- 3) În vederea eficientizării procesului de realizare a Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 906 din 28 iulie 2008, procesul de autoevaluare a riscurilor de corupție, elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de integritate instituțională se substituie integrează în sistemul de gestiune a riscurilor și de control intern în autoritățile publice centrale .
- 4) Introducerea în textul Strategiei a tabelului care include planul de acțiuni permanente, valabilitatea căruia se va extinde pe toată perioada de acțiune a Strategiei, fapt care va asigura continuitatea implementării acțiunilor în perioadele în care adoptarea planului de acțiuni temporare întârzie. Totodată, în vederea determinării progreselor obținute în cazul acțiunilor permanente, pentru indicatorii de progres ai acestora se indică termenele de verificare a progresului.
- 5) Consolidarea mecanismului de control parlamentar a implementării SNA asupra activității autorităților și instituțiilor de realizare a acțiunilor ce țin de competența lor, prin instituirea întrunirilor semestriale a Comisiei parlamentare permanente, responsabilă de domeniul securității naționale, al apărării și al ordinii publice, inclusiv de domeniul anticorupție, care trebuie să efectueze coordonarea generală a procesului de implementare a Strategiei și altor documente de politici în domeniu. De altfel, și în Planul de acțiuni pe anii 2014-2015 privind implementarea Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.76 din 16.05.2014, la măsura 26 din capitolul V Perfecționarea legislației anticorupție și îmbunătățirea mecanismelor ei de funcționare, inclusiv prin exercitarea controlului parlamentar este prevăzută „Exercitarea controlului parlamentar asupra implementării legislației anticorupție”, unul din indicatorii de performanță fiind elaborarea concluziilor comisiilor parlamentare și/sau ale deputaților, care ar avea ca rezultat îmbunătățirea mecanismelor de funcționare a legislației anticorupție. Iar una dintre posibilități ar fi examinarea în cadrul ședințelor semestriale a Rapoartelor privind progresele înregistrate în implementarea Planurilor de acțiune privind implementarea SNA, care sunt transmise trimestrial Comisiei Parlamentare pentru Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică.
- 6) La momentul adoptării a fost stabilit că Strategia va fi pusă în aplicare prin intermediul planurilor de acțiuni, care conțin descrierea acțiunilor concrete ce urmează a fi implementate în perioada respectivă, instituțiile responsabile de implementare, rezultatele scontate, indicatorii de progres și termenele de realizare. Totodată, costurile implementării acțiunilor respective urmau a fi încadrate în alocațiile pe anul respectiv destinate autorităților publice finanțate de la bugetul de stat și/sau bugetele unităților administrativ-teritoriale, și asistența externă de care beneficiază autoritățile publice pentru implementarea unor proiecte concrete. Astfel, în scopul creării unui mecanism de

evaluare financiară a Strategiei, se propune ca în planurile de acțiuni pentru implementarea Strategiei să fie inclus costul estimativ al fiecărei acțiuni, fapt ce va permite și partenerilor de dezvoltare să evalueze necesitățile de finanțare a Strategiei.

Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Menționăm că implementarea prevederilor proiectului nu vor necesita cheltuieli financiare suplimentare decât cele alocate pentru anul bugetar în gestiune.

**Director al Centrului
Național Anticorupție**

Viorel CHETRARU